

Nemzetpolitikai összefoglaló

2014. 16. hét



KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET



EP-választás: a Fidesz nemzeti listát állított

Pelczné Gáll Ildikó a Fidesz-KDNP listavezetője a májusi európai parlamenti választáson, őt a második helyen Szájer József fideszes EP-képviselő követi. A névsort ismertető Szájer József elmondta, számításai szerint a jelenlegi 14 Fidesz-KDNP-s EP-képviselő fele befutó helyen szerepel a névsorban, amelyet a határon túl élő magyarságot is képviselő, a magyarság összetartozását jelképező nemzeti listának nevezett. Szájer József az EP-be delegált magyar kormánypárti politikusok feladataként határozta meg, hogy világossá tegyék: Magyarország nem egy gyarmat, hanem egy önálló ország, amely büszke saját cselekedeteire és hagyományaira, ugyanakkor teljesíti az EU-s együttműködésből fakadó kötelezettségeit. Pelczné Gáll Ildikó azt mondta, tíz-tizenkét fideszes mandátum megszerzését tartja reális célkitűzésnek a májusi voksoláson. Kiemelte, a nemzeti lista alkalmas arra, hogy a határon túli nemzetrészeket, Kárpátalját, Erdélyt, Vajdaságot, a Felvidéket és a diaszpórát is képviselje. Erdélyt a lista harmadik helyén álló Tókécs László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke képviseli - akinek jelöltségéről egyeztettek a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel (RMDSZ) is -, a nyugati magyarságot Schöpflin György, Kárpátalja, Vajdaság és a Felvidék esetében pedig arra kérték fel a választmányt, hogy vegyék fel a kapcsolatot ezekkel a határon túli nemzetrészekkel, és onnan nevezzék meg majd politikusokat a listára.

Összeszámolták a külhoni magyarok szavazatait

A Nemzeti Választási Iroda (NVI) végzett a levélben leadott listás szavazatok megszámlálásával, összesen 128.378 érvényes szavazólap érkezett. A szavazatok 95,49 százalékát a Fidesz-KDNP pártszövetség kapta. A Jobbikra 2,28 százalék, a baloldali összefogásra 1,16 százalék, az LMP-re 0,45 százalék voksolt. A magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok csak az országos pártlistákra szavazhattak az április 6-án tartott parlamenti választáson.

Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes közleményben köszönte meg a külhoni magyaroknak, hogy az országgyűlési választáson a csaknem 130 ezer szavazatuk 95,5 százalékával a Fidesz-KDNP szövetséget támogatták. A miniszterelnök-helyettes az MTI-hez eljuttatott közleményben azt írta: a külhoni magyarok „szavazataikkal bizonyosságát adták annak, ahogy ők is mindig számíthatnak ránk, úgy mi is számíthatunk rájuk”.

Az ET elfogadta az európai hagyományos nemzeti kisebbségekről szóló magyar jelentést

Az Európa Tanács (ET) Parlamenti Közgyűlése keddi strasbourgi ülésén elfogadta Kalmár Ferenc KDNP-s országgyűlési képviselő jelentését a hagyományos nemzeti kisebbségek európai helyzetéről és jogairól. A dokumentum hangsúlyozza, hogy az Európa Tanács azon tagállamainak, amelyek ezt még nem tették meg, alá kell írniuk és ratifikálniuk kell a



nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményt, valamint a regionális és kisebbségi nyelvek európai chartáját. Az ET Parlamenti Közgyűlése felszólítja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a hagyományos nemzeti kisebbségek által lakott területen beszélt nyelv hivatalos használatát. A Közgyűlés szerint politikai prioritásként kell kezelni a nemzeti kisebbségek jogvédelmét, mert a „kisebbségvédelem a konfliktusok megelőzésének egyik eszköze”. A jelentésről folytatott vitában Kalmár Ferenc hangsúlyozta: egész Európát érintő ügy a hagyományos nemzeti kisebbségek békés együttélése a többséggel. Rendkívül fontos a határon túli magyar kisebbségek által megfogalmazott célkitűzések szempontjából, hogy az Európa Tanács kiáll az autonómiák mellett, amikor elismeri: a már több országban létező különleges státusú régiók stabilitást és jólétet eredményeztek az adott régiók és államok számára, valamint rámutat, hogy a területi önkormányzati megoldások hozzájárulhatnak a kollektív kisebbségi jogok védelméhez és az asszimiláció megelőzéséhez.



Kelemen: a magyar kormány partnerei maradunk. Tőkés: a külhoni voksoknak döntő szerepük volt

Az RMDSZ gratulál a Fidesz-KDNP szövetség választási győzelméhez, és bízik abban, hogy a régi-új magyar kormánnyal továbbra is kiegyensúlyozott partneri kapcsolatot tud fenntartani, ugyanakkor fontosnak tartja a párbeszédet az összes magyarországi, demokratikus parlamenti párttal, mert úgy véli, a határon túli magyarság sorsa nem lehet pártpolitikai csörték témája – áll az RMDSZ közleményében. „A Kárpát-medencei magyarságnak egy erős Magyarországra van szüksége, amely segíteni és támogatni tudja a határon túli közösségeket. Egyformán érdekünk az, hogy a közös célokban, a nemzeti ügyekben egymást segítsük” – hangsúlyozta Kelemen Hunor szövetségi elnök, aki szerint Magyarországnak pedig az az érdeke, hogy az erdélyi magyarságnak legyen erős és legitim képviselője a romániai törvényhozásban, és megerősítse európai parlamenti képviselőjét május 25-én.

Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnöke szerint a Fidesz-KDNP választási sikere biztos háttérrel ad az erdélyi magyar autonómiatörekvéseknek. Az EMNP elnöke azért tartotta fontosnak az autonómiatörekvéseket támogató magyarországi politikai erő győzelmét, mert a magyar kormány „nemzetközi szinten képviselheti, felerősítheti” az erdélyi magyar közösség törekvéseit. Toró T. Tibor az MTI-nek nyilatkozva úgy értékelte, a nemzetpolitikában már az elmúlt négy évben megszülettek a fontos stratégiai döntések. Szerinte a következő négy évben a nemzetegyesítés konkrét szintjeire, például a gazdasági integrációra kell koncentrálni.

A Magyar Polgári Párt (MPP) az integráció elmélyítését reméli az újabb Orbán-kormánytól – mondta az MTI-nek Biró Zsolt, a párt elnöke. Biró Zsolt pártja nevében gratulált a Fidesznek és Orbán Viktornak a magabiztos vasárnapi országgyűlési választási győzelemhez, és abbéli reményét fejezte ki, hogy a határon túli szavazatok összesítése



után, „nem fér már kétség” a Fidesz-KDNP szövetség újabb kétharmados parlamenti többségéhez. „Az MPP számára a harmadik Orbán-kormány egyértelmű garanciát jelent arra, hogy kiteljesedik a nemzetegyesítési folyamat, amelynek az elmúlt négy esztendőben tanúi voltunk. Összefüggő Kárpát-medencei hálózatokat kell létrehozni a gazdaság, a szociálpolitika, az oktatás és a kultúra terén egyaránt” – taglalta az új kormányra háruló nemzetpolitikai feladatokat Biró Zsolt.

Tókécs László szerint a külhoni szavazatoknak döntő szerepe volt abban, hogy a Fidesz-KDNP szövetségnek sikerült kétharmados többséget szereznie. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke a választás eredményeit kommentálva bravúrosnak tartotta Orbán Viktor és a Fidesz-KDNP eredményét. Az EMNT elnöke örömmel nyugtázta: a külhoni szavazatoknak döntő szerep jutott abban, hogy a Fidesz-KDNP szövetségnek sikerült kétharmados többséget szereznie. „Igazolva látom azt a törekvésünket, hogy apait-anyait beleadjunk a regisztráción át a választási részvétel dolgába” – tette hozzá Tókécs László.

Együttműködnek a magyarországi és az RMDSZ-es polgármesterek

Együttműködési megállapodást írtak alá Kolozsváron a Magyar Önkormányzatok Szövetségének (MÖSZ) és az RMDSZ Országos Önkormányzati Tanácsának (OÖT) képviselői. Az eseményt követő sajtótájékoztatón Kelemen Hunor RMDSZ-elnök elmondta, a megállapodással sikerült intézményesíteni azt a kapcsolatot, amelyet az RMDSZ önkormányzati tanácsa régóta ápol a magyarországi önkormányzatok szövetségével. A megállapodás a két oldalon felgyűlt tapasztalatok kicserélését teszi lehetővé. Gémesi György MÖSZ-elnök elmondta, a magyar polgármesterek tizedik világtalálkozóját előkészíteni jött Erdélybe. E találkozó azt tűzi ki célul, hogy tegyék hatékonyabbá az önkormányzatok munkáját. Borboly Csaba, az RMDSZ önkormányzati tanácsának elnöke elmondta, a megállapodásban elsősorban a tapasztalatcserére fektetik a hangsúlyt. Együttműködnének ugyanakkor az olyan európai uniós pályázatok benyújtásában, amelyekhez több ország partnerségére van szükség. Borboly tájékoztatása szerint a megállapodás az önkormányzatok, civil szervezetek és egyházak együttműködésére, a szakoktatás erősítésére, és a testvértelepülési kapcsolatok elmélyítésére is kiterjed.

Variációk autonómiastatútumra

„Az RMDSZ autonómiastatútuma számos pozitív elemet tartalmaz, bár nem éppen ugyanaz, amit a Magyar Polgári Párt (MPP) elképzelt” – fejtette ki csütörtöki sepsiszentgyörgyi sajtótájékoztatóján Biró Zsolt, a polgári párt elnöke. Mint rámutatott, a lényeges különbség az, hogy az RMDSZ a meglévő törvényeket kihasználva a Hargita, Kovászna és Maros megyei önkormányzatok társulásával hozná létre a Székelyföldet, míg az MPP a történelmi Székelyföldhöz tartozó 153 önkormányzat társulását szorgalmazza. A kettő közötti különbség az, hogy az RMDSZ változatban a magyar lakosság aránya 54 százalékos lenne, míg az MPP által javasoltban 75 százalék, tudtuk meg. „A statútum



különbén tartalmaz minden olyan fejezetet, amit az autonómia feltételez, többek között gazdasági, pénzügyi, adópolitikai, nyersanyagok helyben való felhasználására vonatkozó előírásokat is” – ecsetelte a polgári párti politikus. Bíró Zsolt ugyanakkor elmondta, a Fidesz eredményváróján, Budapesten találkozott Kelemen Hunor RMDSZ-elnökkel, aki azt mondta neki, hogy jelenleg az EP-kampányra való felkészülés a prioritás. „A magyar közösség 25 éve vár az autonómiára, néhány hét késés már nem jelent gondot” – véli Bíró. Az MPP különben három személyt nevesített az autonómiastatútumot véglegesítő közös munkacsoportba: Mezei János gyergyószentmiklósi polgármester, Márton Zoltán makfalvi előljáró és Kulcsár Terza József háromszéki pártelnök munkáját SZNT-tagokkal kiegészülő szakértői testület támogatja. Az RMDSZ–MPP-együttműködés révén két munkacsoport dolgozik, az egyik az autonómiastatútumot, a másik az RMDSZ EP-választási programját dolgozza ki. „Egyelőre még egyik sem ült össze, de a kampány kezdetéig összefésülnek a javaslatokat. Az MPP kampányban való részvétele annál hangsúlyosabb lesz, minél inkább vállalható a program” – szögezte Bíró Zsolt.



Kiska kegyelmet adna, ha elítélnék Hedviget

Ha elítélik Žák-Malina Hedviget, Andrej Kiska államfőként biztosan kegyelmet ad neki. Ezt a leendő köztársasági elnök jelentette ki a Markíza televíziónak adott interjújában. „Az emberi méltóság megsértésének tartom, hogy már közel nyolc éve üldözünk valakit, és nem tudunk az ügy végére járni. Ezt már régen le kellett volna zárni” – mondta Andrej Kiska. Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapján tartott szombati megemlékezésen hangsúlyozta, az újonnan megválasztott szlovák államfő nyilatkozata, amelyben kegyelmet ígért Malina Hedvignek, nagy előrelépést jelent a magyar-szlovák viszonyban. Németh Zsolt szerint Andrej Kiska szavaival Szlovákia „fényéveket lépett előre abba az irányba, hogy politikai berendezkedése ne csak a szlovák többség, hanem a szlovákiai magyarság számára is tényleges demokrácia legyen”. Ezzel a nyilatkozattal a magyar-szlovák viszonyban is nagy lépés történt „a történelmi megbékélés irányába” - mondta. Ezt megelőzően nemzetpolitikai államtitkarság közleményben tudatta, hogy értetlenül áll az előtt, hogy a szlovák igazságszolgáltatás 2014-ben is azt tartja egyik legfontosabb feladatának, hogy az időközben már magyar állampolgárságot szerzett Zsák Malina Hedviget zaklassa. Érthetetlen számukra a vádemelés, hiszen a szlovák kormány már egyszer nyilatkozatban kért bocsánatot Zsák Malina Hedvig ügyével kapcsolatban, miszerint az eljárás során sérülhettek az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított jogai.

Berényi: nem lehet egy népet büntetni a második világháborúért

Nem lehet egy népet büntetni a második világháborúért, és semmiért sem lehet büntetni egy egész közösséget - jelentette ki Berényi József, a Magyar Közösség Pártjának (MKP)



elnöke a Felvidékről kitelepített magyarok emléknapján tartott megemlékezésen Érsekújváron szombaton. Az MKP elnöke a huszadik század közép-európai történelme szegényfoltjának nevezte a felvidéki magyarok kitelepítését. Kiemelte: a kollektív bűnösség elvét el kell törölni. Az MKP politikusa a megemlékezésen leszögezte: bár a kollektív bűnösség elve máig érvényben van, felemelőek a megemlékezés pillanatai, mivel azt mutatják: vannak, akik tenni akarnak a fennálló állapot ellen. Rámutatott: a kitelepítésekkel az akkori csehszlovák vezetés csehek és szlovákok kizárólagos államát akarta létrehozni. „A terv az volt, hogy megszűnjön itt a magyar kisebbség, szerencsére ez a tervük nem sikerült” - fogalmazott. Elmondta: rá kell mutatni, hogy nem igaz az, amit ma sok szlovák hisz és amit a jelenlegi szlovák média továbbra is közvetíteni próbál, miszerint a lakosságcsere önkéntes volt. A közelgő európai parlamenti választások kapcsán megjegyezte: Szlovákiában rajtuk kívül egy párt sem vállalja fel a kollektív bűnösség elvének eltörlését, holott - mint mondta - nagyon fontos, hogy ebben a kérdésben az EP a felvidéki magyarok mellé álljon.



Pásztor István: A teljesítmények alapján a Fidesz megkérdőjelezhetetlen

A Vajdasági Magyar Szövetség elnöke szerint „több mint 90 százaléka a vajdasági magyar szavazópolgároknak a Fideszt preferálja”. Történelmi pillanat volt a 2014-es választás, és ezzel a történelmi lehetőséggel rengeteg vajdasági magyar ember élt – mondta a Ma reggelnek adott interjújában Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Pásztor István elmondta, hogy csak a szabadkai főkonzulátusra több mint 16 ezer levélszavazat érkezett, s a nagyarányú érdeklődés köszönhető annak a komoly munkának, amit folytattak. „Olyan közhangulatot teremtettünk, aminek az eredménye ez a nagyarányú részvétel” – mondta. Korhecz Tamás, az MNT elnöke a szabadkai Pannon RTV-nek nyilatkozva kijelentette: beigazolódott, hogy vajdasági magyarok és az anyaországi magyarok egy nemzetként gondolkodnak, hiszen a március 16-i szerbiai választásokon és a vasárnapi magyarországi választásokon is a legtöbben a jobbközép pártot választották. Szerinte egyebek mellett azért fontos, hogy a vajdasági magyarok jelentős többsége is a Fidesz-KDNP-re szavazott, mert az utóbbi négy évben az MNT nagyon alapos és sikeres együttműködést folytatott a magyar kormánnyal, ami a jövőben is folytatódhat. Ez a közös építkezés a Kárpát-medencét és a Vajdaságot is élhetőbbé teszi a magyarságnak, és biztosítani tudják a megmaradás és a gyarapodás feltételeit - magyarázta. „Ehhez most a választóktól a határ mindkét oldalán legitimitást kaptunk” - szögezte le.

Az SNS meghívta a kormányba a VMSZ-t

A Szerb Haladó Párt (SNS) felkínálta a Vajdasági Magyar Szövetségnek, hogy legyen az az új szerbiai kormány része – jelentette ki Aleksandar Vučić, az SNS elnöke. „Szeretnénk ezt



a koalíciót, szeretnék együtt dolgozni” – mondta Vučić a Pásztor Istvánnal, a VMSZ elnökével a haladók belgrádi székházában folytatott tárgyalását követően. Pásztor István újságíróknak kifejtette, pártja kitart amellett, hogy államtitkári pozíciókat kapjon a szerbiai kormányban, Vučić azonban közölte, nem elleni azt, hogy VMSZ-nek miniszterei is legyenek az új kormányban, jelenti a Tanjug. A VMSZ elnöke leszögezte, pártja kész partnerséget vállalni a problémák megoldásában, s meggyőződésének adott hangot, hogy a vajdasági magyar párt programja a jövőbeli kormány programjának része lehet. Pásztor közölte, elégedett a mai tárgyalással, a meghívást pedig a pártja elismeréseként élte meg, s ugyanakkor megerősítés volt, hogy megéri tisztességesnek lenni. „Semmi újat nem hallottunk Vučićtól, s meggyőződésünk, hogy amit elmondott, az megfelel a valóságnak. Biztosak vagyunk abban, hogy a jelenlegi szerbiai helyzet nem az elmúlt egy év során állt fel. A lejtő most túl meredek, a hátizsák túl nehéz, inszalagjaink szakadoznak, a manőverezésre szolgáló hely pedig korlátozott” – mondta Pásztor. Kifejtette, mindennek ellenére a VMSZ kész részt venni a problémák megoldásában, mert abban érdekeltek, hogy a szerbiai gyerekek itt élhessenek, azok pedig, akik elhagyták az országot, visszatérhessenek. „Készek vagyunk partnerséget vállalni, mert ez a célunk” – üzenté Pásztor.

Pásztor István az M1 Ma reggel című műsorában azt mondta: a Vajdasági Magyar Szövetség átdolgozta választási programját. Mint mondta, arra készültek, hogy a jövőbeni parlamenti többség része lesznek, de csak abban az esetben, ha a VMSZ prioritásai bekerülnek a kormány programjába. Ezeket foglalták csokorba egy 6-7 oldalas anyagban, és leírták, melyek a konkrét elképzeléseik, céljaik: a gazdaság, megélhetés kérdése, szociális ügyek, az egészségügy kérdése, a mezőgazdaság és a közbiztonság kérdése, valamint a klasszikus kisebbségi kérdések, továbbá annak az úrnek a betöltése, amit a szerb alkotmánybírósági döntések ütöttek a jogszabályokon – fejtette ki. Elmondta: el szeretnék érni, hogy még idén két lépésben a nemzeti tanácsokról szóló törvény átdolgozásra kerüljön. Idén ősszel kiírnák a nemzeti tanácsi választásokat, és összhangba tudnák hozni a törvényt az alkotmánnyal - húzta alá. Nagy infrastrukturális beruházásokkal kapcsolatban is vannak elképzelései a szövetségnek, és szeretnék elérni a szerb kormány végleges elköteleződését a Szeged-Szabadka-Bácsalmás-Baja vasútvonal felújítása kapcsán, továbbá szeretnének ipari parkokat létrehozni – részletezte az elnök. Szeretnének államtitkárokat delegálni fontos minisztériumokba, így például az egészségügyi, szociális, infrastrukturális ügyekkel foglalkozó, mezőgazdasági és gazdasági minisztériumba – egyelőre még nem tudni, hogyan alakul a feladatok csoportosítása, a kormányalakítás első lépéseként fogják az erről szóló döntést elfogadni.

Jelko Kacin: Vajdaságban megfelelő a kisebbségek helyzete

Megfelelő jogvédelmet kapnak a Vajdaságban élő kisebbségek, jelentette ki Jelko Kacin, az Európai Parlament szerbiai jelentéstevője Brüsszelben, de megjegyezte, a meglévő törvényeket következetesen kell alkalmazni és elhárítani a tartomány alkotmányos jogállásával kapcsolatos kétségeket. „A nemzeti tanácsok rendszerének köszönhetően a



kisebbségek jogai megfelelő védelmet kapnak” – mondta ma Jelko Kacin az Európai Parlament épületében a Vajdaságban élő kisebbségek jogainak védelmével kapcsolatos tanácskozást követően. Ugyanakkor hozzátette, nagyon fontos a törvények következetes alkalmazása, s egyúttal több figyelmet kell szentelni a kisebbségek nyelvhasználati jogaira és a médiához való hozzáférésükre. A jelentéstevő emellett felhívta a figyelmet arra is, hogy meg kell szüntetni a Vajdaság alkotmányos helyzetével kapcsolatos bizonytalanságokat. „Meggyőződésem, hogy az a munkacsoport, amely jelenleg ezen dolgozik, jól végzi majd a munkáját” – szögezte le.



Közösen lépnek fel a kárpátaljai magyarság érdekében

Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség elnöke, a szervezet alelnökei, Barta József és Gulácsy Géza, valamint a KMKSZ tiszteletbeli elnöke, Milován Sándor a hét elején találkozott és megbeszélést folytatott Zán Fábián Sándorral, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspökével, valamint Majnek Antallal, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspökével. A találkozók során megbeszélték a kárpátaljai magyarság aktuális problémáit, áttekintették a KMKSZ és az egyházak közötti együttműködés lehetséges területeit és lehetőségeit. A felek fontosnak tartják az együttműködés, a párbeszéd folytatását.

